

Izbija vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalški prostori: 2837 E. Lawrence av.
Office of publication: 2837 E. Lawrence av.
Telephone: Lawrence 4635.

LETO—YEAR XIII. Cena lista je \$5.00. Entered as second-class matter January 25, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1917. Chicago, Ill., petek, 24. decembra (Dec. 24th) 1920. Subscription \$5.00 Yearly. STEV.—NUMBER 301.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1102, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

POMILOŠENJE POLITIČNIH JETNIKOV.

PRIPOROČAJO GA VETERANI.

Mesto političnih jetnikov pa žele, ki pridejo v celice vojni dobikarji.

Washington, D. C.—Ko je prišla deputacija "Veteranov svetovne vojne," katero je vodil kapitan George Mallon, so jo takoj obseli radovedni časnikarji z vprašanji. Kapitan Mallon je pa tem radovednejšem rekel:

"Še en ugoden argument govori za splošno pomiloščenje. Politične jetnike je treba takoj izpustiti, njih celice se naj pa pripravijo, da sprejmejo tisoče ugodnih dobikarjev, ki so oplenjevali ljudstvo v vojnem času, čim je bilo dovoljeno oditi brez kazni."

Mallon se ni smejal in njegov obraz je postal še bolj resen, ko je neki časnikar pripomnil: "Kapitan, ali niste prejeli kongresne častne kolajne za hrabrost v Franciji?"

"Moji fantje so jo pridobili in jaz jo imam samo v oskrbi zanje," je kapitan tako resno odgovoril časnikarskemu poročevalcu, da ga ni skominjalo po nadaljnih vprašanjih.

Mallon postane zelo skromen človek, če kdo govori o njegovih odlikovanjih, čeprav je obče znano, da je bil odlikovan s francoskim vojni križcem in da ga je črna gora imenovala vojvodom, ker je izsekal neki črnogorski polk iz velike stiske.

Mallon je služil že v špansko-ameriški vojni. Po končani vojni je vrnil nazaj v Minnesoto, kjer je opravljal svoje delo kot vodovodni monter. V letu 1917 je bil poslovni odbornik pri strokovni organizaciji vodovodnih monterjev. Vstopil je v oficirsko pripravljeno šolo, iz katere je izšel kot kapitan. Poslan je bil v Francijo in bil je eden Pershingovih "sto bojevnikov."

Pred predsednikom tajnikom Tumultyjem je bil glavni govornik deputacije "Veteranov svetovne vojne," katerih organizacija šteje sto tisoče članov. Pripravljeno je govoril tajniku, da je prišel čas, ko je treba pomiloščenje političnih jetnikov tudi justičnemu ministru Palmerju. V memorandumu so navedene predsednikove besede, ki jih je spregovoril 4. julija 1916 v "Dvorani neodvisnosti."

"Najbolj patrijotični človek je vsaki tisti človek, ki gre v smeri, v kateri misli, da je prava, četudi vodi, da je pol sveta proti njemu. Diktat patrijotizma je tak, da morate žrtvovati samega sebe, če mislite, da je to pot časti in dolžnosti."

V memorandumu se poudarja, da so bivši zavezniki in celo strokovnjaki odprli že zdavnaj jetniške vrata političnim jetnikom.

Memorandum se sklicuje na veličanstveno Lincolnovo in zaključuje, da se podeli prostost političnim jetnikom in vojakom, ki so bili obsojeni zaradi malenkostnih vojskih prestopkov.

Kruh se podraži na Dunaju.

Dunaj, 23. dec. — Kruh se podraži za 33 odstotkov po vsej Avstriji z Novim letom. Poštne znamke se tudi podražijo. Krompir je postal dražji kot je bil pred vojno.

ARMENSKA SOVJETSKA VLADA JE ČRTALA VSE INOZEMSKE DOLGOVE.

London, 23. dec. — Iz Carigrada javljajo, da je armenska sovjetska vlada črtala vse inozemske dolge, zlasti pa posojilo iz Amerike. Armenski sovjet je izjavil, da armenski delavi in kmetje ne bodo garali vse svoje življenje za inozemske bankirje in kapitaliste.

OBRAMBNA CARINA SPREJETA V ZBORNICI.

Z NJO MISLIJO POMAGATI FARMARJEM.

Razmere živinorejcev so strašne na zapadu.

Washington, D. C. — Kongresna zbornica je sprejela s 196 proti 86 glasovom obrambno colnino za poljske pridelke. Kongresniki iz farmarskih distriktov so glasovali za predlogo, ker so jim zakonodajni predlogi pripovedovali, da obrambna colnina pomaga farmarjem zopet na noge, ne glede na to, h kateri stranki pripadajo. Seveda ljudem, katerim je znana saj abeceda ekonomije, je popolnoma jasno, da za farmarje ni pomoči, dokler postoji sedanji gospodarski red, pa naj imamo obrambno colnino, ali če smo brez nje. V političnih krogih sodijo, da senat ne sprejme predloge, ker je baje večina prepričana, da ne prinese farmarjem odpomoti.

Predloga pokriva tele pridelke in produkte: Pšenico, pšenično moko, koruzo, fižol, limone, olje iz podzemskih lesnikov, olje iz bombaževga semena, podzemski lesnik, krompir, čebulo, riž, olje iz kokovca, olje iz boba, govejo živino, ovece, svežo jagjetino, bombaž in izdelke iz njega, volno in izdelke iz nje.

Kaj ta predloga omogočuje? Trustovci bodo lahko po ceni kupili poljske pridelke in ko bodo pridelki osredotočeni v njih rokah, pojdejo cene navzgor. Predloga bo varovala tekstilne in mesarske barone. Tekstilni baronom se ne bo treba bati, da bi jim kdo konkuriral z blagom, izdejanim v tujemstvu, mesarski baroni so pa zavarovani, da ne bodo v Avstraliji naložili ladjo s svežo jagjetino in jo pripeljali na ameriški trg.

To je približno povedel tudi kongresnik Maden iz Chicaga, ki je dejal, da navidezno predloga tako izgleda, kakor da pomaga živinorejcem, ki se pečajo z ovčjorejci, v resnici pa koristi popolnoma drugim ljudem. Izjavil je, da bo obleka imela še enkrat tako visoko ceno, kot jo ima sedaj.

Kongresnik Fordney je zagovarjal predlogo. Da napravi vtis na druge kongresnike, je pripovedoval, da je na vsaki ovec na zapadu vknjiženega devet dolarjev dolga. Torej več, kot je oveca vredna. Vknjižen je tudi dolg na govejo živino, in sicer je ta dolg večji, kot je vrednost živine.

Če so razmere res take, kot je povedal Fordney, tedaj je še bolj jasno, da bo obrambna colnina koristila tistim, ki so ustvarili take razmere. In to so privatni denarni interesi, mesarski baroni in drugi trustovci.

VODA JE VERNILA ŽENSKO TRUPLJO.

New York, N. Y. — Ob vnožju Lafayettove ceste so našli truplo bogato oblečene žene. Policija sodi, da je mrs. J. A. Lee, vdova bivšega predsednika društva zdravnikov v okraju Kingu.

OSHKOSH DOBI KOMISIJSKO FORMO VLADE.

Oshkosh, Wis. — Tukajnji volilci so oddali 1,340 glasov večine, da mesto dobi komisijsko formo vlade. Ženske so tvorile eno tretjino volilcev.

Valec božičnega praznika "Prosveta" jutri ne izide.

STAVKA PREMİKACEV V KANADI SE TRAJA.

JEKLAJSKA KOMPANIJA JE TRMOGLAVA KOT AMERIŠKI JEKLAJSKI TRUST.

Železniški uslužbenec so izročili kompaniji ultimatum.

Sydney, Nova Škotsija. — Dominion Iron in Steel kompanija je ravno tako trmoglava napram svojim uslužbenecem kot ameriški jeklarski trust. Ta jeklarska kompanija je nekakšen kanadski jeklarski trust in zaradi tega si domišljuje, da lahko nastopa ošabno napram delavskim zahtevam. Kompanija lastuje majhno železniško progo in velik tovorni kolodvor v svojem podjetju. Na tem kolodvoru ima kompanija uslužbenih sto pet in dvajset kolodvorskih uslužbenecov, ki pripadajo vsi k železničarskim organizacijam. Ti uslužbeneci so zahtevali med drugim tudi povzemanje mezde. Kompanija je vse zahteve odklonila, ravnanje se po načelu, da je število uslužbenecov majhno in da jih lahko nadomesti s stavkokazi. Kompanija pa ni računala z dejstvom, da so ti kolodvorski uslužbeneci člani močne železničarske organizacije in da za tem majhnim številom stoji vsi organizirani železničarji, ki se ravnanje po principu, če se enemu železničarju zgodi krivica, da je bila ta krivica storjena vsem železničarjem.

Ko je kompanija odklonila zahteve kolodvorskih uslužbenecov, so uslužbeneci poslali slovo zahtevo, v kateri so predlagali, da se njih zahteva izroči v razsodbo železniškemu vojnemu odboru za izravnavo spornih vprašanj. Zahtevali so, da kompanija odgovori v sedmih dneh. Jeklarska družba je odgovorila, da njeni, kolodvorski uslužbeneci niso železničarji, ampak jeklarski delavci. Zaradi tega ne spada zadeva pred železniški vojni odbor.

Železničarji pa niso dolgo pomisljali, kaj naj store proti podjetniški ošabnosti. Osvobodili so sklep in ga sporočili upravi narodnih kanadskih železnic, da ne pojde en voz v jeklarno in iz nje, dokler jeklarska družba ne prizna zahtev kolodvorskih uslužbenecov. Uprava narodnih kanadskih železnic je takoj sporočila sklep železničarskih organizacij upravitelju vzhodnih železnic. To pomeni, če jeklarska kompanija ne odneha s svojo trmoglavostjo, da ne bo delo ustavljeno le v jeklarni, v kateri dela do dva tisoč delavcev, ampak da preneha delo tudi v premožovnikih pri Cape Bretonu, ki jih lastuje Dominion Coal kompanija, iz katerih prejemata jeklarska kompanija premož za obratovanje svoje jeklarne. Ultimatum železničarskih organizacij sicer ne pove, če bo ustavljeno tudi prevažanje premoga za domačo uporabo, a nekateri sodijo, da bo ustavljeno prevažanje premoga v splošnem, ker enilisti interesi kontrolirajo tudi premožovnike.

FANATIK JE NAŠEL, KAR JE ISKAL.

Louisville, Ky. — "Chappie" Lewis iz Chicaga je obdeval v hotelski restavraciji. Po obedu je zapalil cigareto in spuščaj lahke kolobarčke dima v zrak, ki so lovili drug drugega gori pod stropom. Pri bližnji mizi je vstal fanatičen duhoven. Pristopil je k Lewisu, prijel ga za ramo in ga stresel kot otroka. Sveti mož je nabelel Lewisa: "Kako naj obdunjem, ako pušite smrdljivo cigareto? Mož, ki kadil cigarete, ni gentleman." Dalje sveti mož ni prešel s svojo pridigo, kajti po zraku je švignila pest in zadela tako krepko svetlega moža na obrazu, da se je prekušenil na tla. Zdaj je sveti mož pozval polletjsko pomoč, a ko je poljez izvedel, kaj se je zgodilo, je mirno odšel in nekaj namral, da je sveti mož prejel, kar je iskal.

PREMOŽOVNI KRALJI POTEGNILI VLADO ZA MILJONE DOLARJEV.

Washington, D. C. — Calderjev preiskovalni odbor je dognal, da je vlada plačevala premožovnim družbam \$11 tona, dočim je premož stal pri rovih \$3.50; vrh tega so dobili nakupovalni agentje 50c provizije pri vsaki toni. Vlada je po tej ceni kupila pol milijona ton premoga med vojno. — Tukaj je nekoliko odgovorov, kam je šel denar za liberti-bonde!

REŠKE ČETE TEPE NE V PRVI BITKI.

Reški arditci so pobegnili po spodu deset milj od Reke.

PESNIK GOVORI O SAMO-MORU.

London, 23. dec. — Uradno poročilo iz Rima se glasi, da je d'Annunzio napovedal vojno Italiji in prepovedal Rečanom zapustiti mesto. Kdor samo govori proti d'Annunziju, ga lahko zadene smrtna kazen. Ministrski predsednik Giolitti je danes dejal v zbornici, da rapalska pogodba z Jugoslavijo mora biti uveljavljena za vsako ceno.

Trst, 23. dec. — Reka je odrezana od zunanjega sveta; tudi telefonska in brzojavna zveza je pretrgana. Mesto je kronikrog blokirano. Italijanske čete so raztegle železniške tise in zasedle vse ceste in pota, da ne more nihče sem in tja. Regularne čete v Zadru so ujele d'Annunzijevega generala Marchianija in manjšo število njegovih legionarjev.

London, 23. dec. — Brzojavka iz Trsta sporoča listu "London Times", da je bila večerj prva bitka med italijanskimi regularci in d'Annunzijeveji legionarji v Jeleni, deset milj od Reke. Eden italijanski vojak je bil ubit in dva sta ranjena. Izgube d'Annunzijevih arditov niso znane. Vladni karabinjeri so pognali arditce v beg v protinapadu.

Dalje poročajo iz Trsta, da so italijanski regularci ujeli večino d'Annunzijejih legionarjev, ki so se izkrcali v Zadru. D'Annunzio ima 5000 mož na Reki, 200 v Sv. Marku, 200 na otoku Rabu in 600 na otoku Krku. Njegovi legionarji so oboroženi z več topovi, strojnimi in oklopnimi avtomobili. Pesnikova flota vključuje pet ruševcev, dve torpedovki, dve drednarki, osem manjših (vlačilnih) ladij in pet parnikov. Dalje imajo 18 letal.

Rim, 23. dec. — Italijanski rušilec "Zeffiro" je pričel bombardirati d'Annunzijeve postojanke na otoku Krku. Tako poroča agentura Stefani.

Pariz, 23. dec. — Po vesteh iz Rima je Reka trdno blokirana. Caviglia je poslal letalce, ki mečejo letake na Reko s pozivom na vojaške deseterje, da se naj umaknejo iz mesta, ako nočejo trpeti lakote. Vse ladje, ki plovejo z Reke, so ustavljene in preiskane, in če na njih kaj d'Annunzijejih pristavev, so aretirani. General Caviglia je poslal tanke in oklepne avtomobile na fnejo reške drževe.

Francoski agentje poročajo, da so d'Annunzijevi arditje podminirali ceste, ki vodijo na Reko. Reški pesnik grozi s strašnimi posledicami, ki pridejo, ako se bodo nadaljevali napadi na njegovo domeno. Vsa Reka je podminirana in predno bi se imel podati, pravi, da požene v zrak sebe, svojo armado in celo mesto. D'Annunzio tudi dela priprave za napade na dalmatinsko obrežje, ki je ostalo Jugoslaviji.

VREME.

Chicago in okolice: Na Božič nestalno in mrazo; morda sneg. Zapadni in severozapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 30, najnižja 24. — Solnce izide ob 7:16, zaide ob 4:28.

MIRU NA ZEMLJI NI IN MALO JE TISTI, KI SO DOBRE VOLJE!

Brezposelnost in utrpane mezde v Ameriki, izgredi in krvavi boji v Angliji in Italiji — stavke, vojne, progoni, lakota in kaos je po vsem svetu.

Božič v Ameriki.

Več kot dva milijona delavcev je brez dela.

Stotisočim delavcem je utrpana mezda od deset do trideset odstotkov.

V neštetihi tovarnah in rudnikih je skrajšan delovni čas in s tem je prikrajšana mezda.

Tisočeri delavci so dobili neprosto-voljne počitnice do Novega leta.

Na vsakih sto služb, ki jih razpisuje vladna posredovalnica za dobavo dela v Chicagu, je 228 prosilcev za delo. Bivši vojaki hodijo po ulicah lačni in prezebli in preključajo bogate patrijote, ki so jim tekem vojne obljubovali, da "nič ni tako dobrega na svetu, češar ne bodo deležni vojski, kadar se vrnejo iz vojne."

Vas vpije o znižavanju cen življenjskim potrebščinam je — razun nekaterih malenkosti — veličanski bluf.

V Zapadni Virginiji se nadaljuje vojna med rudarji in privatnimi četami premožovnih baronov.

V Alabami je stavka premogarjev.

Božič po svetu.

Stotisoče brezposelnih v Angliji; zasogajo hile in javna poslopja ter groze s revolucijo.

Krvavi konflikt na Irskem. Vsa dan je nekoliko mrtvih in večje število ranjenih. Angleški vojski požigajo mesta in vasi, pobijajo domačo živino in streljajo brezvalce.

Stalni nemiri in izgredi v Italiji med socialisti in šovinisti. Sedem ubitih v Ferrari ta teden.

Tragikomedija na Reki. Vladne čete oblegajo Reko in d'Annunzio grozi s dinamitiranjem mesta in pristanišča.

Velike stavke v Nemčiji, Španiji, Čehoslovakiji in na Poljskem. Draginja in lakota v Avstriji.

Brezposelnost v Belgiji in naraščajoča nezadovoljnost na Francoskem.

Večni boji v Mali Aziji; nemiri v Indiji in Egiptu. Monarhistična blaznost na Grškem.

Atentati in progoni socialistov na Rumunskem. Negotovost v Jugoslaviji. Krvavi izgredi na Filipinih in Avstraliji.

Milijoni umirajo lakote na Kitajskem.

Božič v Ameriki.

za "domovino", in zahtevajo dela, kruha in gorkoga stanovanja. Okupacija javnih poslopj se nadaljuje. Večraj so velike množice brezposelnih zasogje kopališče v Actonu, mestno hile v Fulhamu in dvorano cerkve St. Jamesa poleg tuceta drugih poslopj. Zasogjanje hiš se nadaljuje sistematično. Liberalno časnopisje je zelo razburjeno valed tega položaja.

John R. Clynes, delavski poslanec v parlamentu, je izjavil danes, da gotovo pridjejo laburisti revolucionarnega značaja, ako vlada takoj ne stori najnih korakov za laholjšanje razmer.

Boji v Italiji; sopot štirje mrtvi.

Bologna, Italija, 23. dec. — Večraj se je vršila krvava bitka med socialisti in nacionalisti v Ferrari. 22 mlj severno od Bologne. Štiri osebe so bile ubite in nad trideset je ranjenih. Petnajst mož rdeče garde je bilo aretiranih.

V ravno tem mestu so bili izgredi pred nekaj dnevi, ko so šovinisti napadli socialistične poslanece. Socialisti so večraj pridržili proti temu uspadu protestno demonstracijo v oščoščnem gledališču, ki je bilo okrašeno s rdečimi zastavami. Več kakor 10,000 oseb so se udeležilo protestnega shoda. S kraljevske lože v gledališču je bil odstranjen grb Savojevcev in namesto grba je bila postavljena slika Lenina.

Medtem ko se je vršil shod v gledališču popolnoma mirno, se je zbralo okrog 600 nacionalistov v bližini gledališča in nato so korakali proti gledališču, prepovedali bojne pesmi. Najprvo so srečali skupino bolniških postrežnic, ki so korakale proti njim in mahale s rdečimi zastavicami v rokah. Nacionalisti so razpršili postrežnice in se navadili na gledališče. Sledila je bitka, v kateri je bilo izmenjanih na stotine strelcov. Na lice mesta so hitro prišli karabinjeri, ki so ustavili boj in potem so naskočili stari grad, v katerem je nastanjen ferrarski socialistični občinski svet, ki je takrat zboroval pod zaščito rdeče garde. Vojaki so ujeli petnajst mož in zaprli socialističnega provincialnega svetovaleca F. Luchosija.

VELIK SLEPAR SE JE POSLOVIL PO FRANCOŠKO.

Chicago, Ill. — F. W. Sherwood, velik steber današnjega gospodarstva, mešetar s delnicami in obveznicami, je osleparil približno do 1,500 oseb križem Združenih držav. Ko so poštni nadzorniki prišli v njegovo pisarniško prostoro, so našli gneздо prazno, kajti ptiček je pravočasno odeletel, ne da bi bil pustil sled za sabo. Poštni nadzorniki pravijo, da sta Sherwood in F. W. Snook ena oseba in da je bil Snook v Wisconsinu obsojen, da presedi pet let v državni ječi zaradi goljufije.

NA DELNICE BANKA NOČE POSODITI DENARJA.

Chicago, Ill. — Herbert P. Crane je ločen od svoje soproge. Sodisce ji je priznalo sto tisoč dolarjev odpravnine. Crane je plačal svoji ločeni soprogi trideset tisoč dolarjev, na prvi narodni banki je pa ponudil za tri sto tisoč dolarjev delnice Crane Elevator kompanije kot garancijo za sedemdeset tisoč dolarjev posojila. Banka je na to ponudbo odgovorila, da ne posojuje denarja privatnim osebam.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v oglepanju n. pr. Dec. 1-20 poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom poslala naročnina. Ponovite je pravočasno, da se vam ne ustavi list.

STRAH V WALL STREETU PRED ZADRUŽNO ORGANIZACIJO.

Denarni mogotci v Wall Streetu imajo svoj list, da zagovarja njih interese. Ta list je poznan pod imenom Wall Street Journal. Ta list je prinesel članek, v katerem priporoča delavcem, naj nikar ne skušajo z ustanovitvijo zadrुžne organizacije znižati cene življenjskim potrebščinam, ker je dokazana reč, da je zadrुžno gibanje velika zmota.

Strme čita tako svarilo delavec, kajti gospodje, ki so nastanjeni v Wall Streetu in ki razpolagajo z milijardami, niso še nikdar dozdale svetovali delavcem kaj koristnega. Brigali se tudi niso za njegovo usodo, ker jim delavstvo ni bilo nikdar več kot navadno blago, katerega cena se uravnava po prihodu tega blaga na trg ali pred tovarne. Če je veliko brezposelnih delavcev in delavci prihajajo v velikem številu pred tovarne, tedaj pravijo gospodje v Wall Streetu, da je zanje ugodna konjunktura na delavskem trgu, ker lahko poceni kupijo človeško delavno moč. Ako ne prihajajo brezposelni delavci v trumah pred tovarne, ali če sploh izostanejo, tedaj rečejo denarni mogotci, da je zanje neugodna konjunktura na delavskem trgu, ker morajo povišati delavske mezde, da dobe potrebno človeško delavno moč za produkcijo v privatnih podjetjih.

Od ljudi, ki tako sodijo o delavcih se torej ne more pričakovati, da se jim smilijo delavci, ali da svare delavce, če jim res grozi nevarnost.

Zakaj torej svare delavce pred zadrुžno organizacijo?

Na to vprašanje odgovarjajo fakti.

Poročilo tržnega biroja poljedelskega tajništva izkazuje, da je v Združenih državah več ko deset tisoč zadrug, ki dobro uspevajo. V Evropi je več ko sto tisoč zadrug. Te zadrug imajo na leto prometa na milijone in milijone dolarjev blaga, lahko bi rekli tudi za milijarde dolarjev blaga. In te zadrug uspevajo.

To je pa tisti fakt, ki navdaja denarne mogotce v Wall Streetu s strahom. Boje se, ker ljudstvo spoznava vedno bolj vrednost zadrुžne organizacije kot sameodpomoč, da pride čas, ko se ne bodo več ustanovljale privatnopoljedelske kompanije pod kontrolo denarnih mogotcev v Wall Streetu, ker bo ljudstvo spoznalo nevarnost takih kompanij za interese ljudstva.

Če bi bilo zadrुžno gibanje res velika zmota, tedaj bi se denarni mogotci v Wall Streetu veselili te zmote. Priporočali bi celo, da naj ljudstvo dere v zadrुžno organizacijo, da bo toliko preje ozdravljeno zadrुžne bolezni.

Svarilo, ki ga je prinesel "Wall Street Journal" proti zadrुžnemu gibanju, govori jasno kot beli dan, da je ljudstvo na pravem potu, če ustanovlja zadrug mesto privatnopoljedelskih kompanij.

Kadar se bodo delavci in farmarji tako daleč spoznameli, da ustanovijo zadrुžno borzo za izmenjavo produktov med konzumenti in producenti, tedaj postane zadrुžno gibanje tako velika "zmota", da postanejo denarni mogotci v Wall Streetu popolnoma nepotrebni ljudje. Te "zmote" se pa denarni mogotci v Wall Streetu boje in zaradi tega svari njih glasilo delavce pred zadrुžnim gibanjem.

Ljudsko preseljevanje v Washingtonu. — V tem mestu prične kmalu veliko ljudsko preseljevanje, kajti na tisoče gentlemanov je vložilo prošnje, da dobe službo, ko Warren G. Harding prevzame vodstvo administracije. Tisoči so bodo pred 4. marcem selili v Washington in tisoči po 4. marcu pa iz njega.

Kaj je zrcalo naše prosperitete? — Ako hočemo pravilno presoditi prosperiteto, ne smemo pozabiti na čitanje pozivov na pomoč, ki jih oglašajo dobrotvorne družbe ob Božiču in drugih praznikih. Prosperiteta je namreč taka reč, da se nikdar ne nastani v kočah delavcev. Odkar je izbruhnila svetovna vojna, smo dobili čedno število novih milijonarjev. Pri teh ljudeh je prosperiteta postala stalni gost. Delavci so pa ubožnejši kot pred izbruhom svetovne vojne, kajti mezde se niso povišale tako, da bi odgovarjale draginji. In posledica tega pojava je, da so delavske mase zdaj siromašnejše, kot so bile pred šest leti.

METEORITI. Socialistični glasovi.

Kapitalistična "preosnova" se vrši na ta način, da se spodeni kralji vračajo na svoje prestole. Drugače ne more biti. Kapitalizem je upodil nekaj monarhov, ampak trone je pustil.

Nocoj bodo zopet peli: Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Saj je! Ali ni?

Tista "rdeča polja", ki je povzročila apatizacijo v South Chicago, v resnici ni bila rdeča, pač pa žolta kakor je dotični žurnal. Polica pa je najbrže bil pri Velikem Spiritu in je videl vse rdeče.

Ako grški kralj objavi, da bodo grški vojaki še dalje najemniki angleških in francoskih imperialistov v Mali Aziji, tedaj bo največji prijatelj Francije in Anglije. Vse drugo je gigantični bluf.

Jasno, kot slovenski asani

Čevlji so drage zato, ker je usnje drago.

Usnje je drago zato, ker so kože drage.

Kože so drage zato, ker so redke.

Kože so redke zato, ker mesarji koljejo manj živine.

Mesarji koljejo manj živine zato, ker ljudje ne jedo dosti mesa.

Ljudje ne jedo dosti mesa zato, ker je meso drago.

Meso je drago zato, ker je živina redka.

Živina je redka zato, ker je zahteva po nji velika.

Zahteva po živini je zato velika, ker so kože drage.

Kože so zato drage, ker je usnje drago.

Usnje je zato drago, ker so čevlji dragi.

Ali ni to jasno? — Common Sense.

Kapitalisti ne razbijajo unij zaradi tega, da bi imeli "odprte delavnice", o ne! Pač pa mahajo po unijah zato, da bodo imeli odprto pot do "odprte delavnice."

Zakaj ne bi tudi Karlu nekaj dali?

Crnogorski kralj Nikita je sovražnik Jugoslavije.

Crnogorski kralj Nikita je izdal Jugoslavijo.

Nikita je hujskal Italijane proti Jugoslaviji.

Nikita je podel stari lisjak in lažnik.

Kdo je to rekel?

Ministrski svet v Beogradu stoinstokrat.

In kakšno kazno dobi Nikita?

Slavni ministrski svet v Beogradu je sklenil, da jugoslovanski delavec in kmet plačujeta Nikiti 300.000 frankov letno upanje, dokler bo stari lisjak živ.

Zakaj ne bi slavni ministrski svet v Beogradu dovolil nekaj letnih stotisočakov tudi eksekerju Karlu, ki je vladal Sloveniji in Hrvatski? Ali je bil Nikita boljši monarh kakor Korlček? Vsem enake zasluge ali nikomur nič! Živela burkosna demokracija!

Kadar bodo delili Noblevo nagrado za napuhjenost in kameleontstvo, tedaj jo gotovo dobi ruy v New Yorku, katerega peče zrna.

Dnevna vest: Okrog tristo nemških špiinov je bilo v ameriški armadi.

Kje pa je bil protišpionski zakon, če je to res? Ali ni bil protišpionski zakon zato sprejet, da polovi nemške špiine? Zakon je uredil — Debsa in mnoge druge socialiste. Ali je ujel nemške špiine? Seveda ne! Gosh, mi smo velika demokracija!

Kadar pridejo španski vojaki na Litvinsko — ne glede na vojneno spodnjo obleko — in kadar se seznanijo s muzikalno rusko burjo, upamo da se bodo kmalu vprašali: "Kaj vruga pa delamo tukaj?"

Svet čita priobčene številke socialističnih glasov — nikdar pa ne bo čital števila oddanih glasov.

Ameriški apostoli šednosti, šistosti in ljubozni do bližnjega imajo res smolo. Kadarkoli se pohvalijo z novim uspehom, takrat je hitro nekdo linčan.

Uradno poročilo o rezultatu predsedniških volitev je morda razočaralo maršikoga, ki je gojil nade o treh, dveh ali vsaj enem milijonu glasov, oddanih za socialističnega kandidata Debsa. Poročilo je dalo Debsu 915.412 glasov. To je okrog 300.000 glasov več kot pred štirimi leti.

To so številke, ki so jih volilne komisije blagovolile kreditirati socialistični stranki. Koliko tisoč in tisoč glasov je bilo ukradenih, zavrnjenih in zamolčanih, tega ne bo javnost nikdar vedela; to je tajnost kapitalistične volilne mašine, od katere ne smemo pričakovati nič boljšega. Po vsej pravici smemo trditi, da je bilo oddanih več kot milijon glasov za Debsa, toda držati se moramo števila, ki so ga zapisali naši nasprotniki.

Zdaj ne bomo govorili o krivičnosti fosiliranega ameriškega volilnega sistema — sistema, ki dopušča, da ima milijon volilcev samo enega zastopnika v kongresu — pač pa moramo pribiti drugo dejstvo, ki pokazuje, da se prav nič ne motimo, če pravimo, da je bilo pri zadnjih volitvah oddanih nad milijon socialističnih glasov.

Kandidat nove Farmer-Labor Party, Christensen, je dobil okrog 250.000 glasov. En sam pogled na tabelo, ki kaže izid volitev po okrajih in državah, nam zadostuje, da vemo, da je Christensen dobil največ glasov tam, kjer se socialistična stranka še ni opomogla valed poloma med vojno. V mestih v katerih se je vzpostavila socialistična organizacija, je bil kandidat nove stranke daleč za Debsom. Na primer v državah Montani, Južni Dakoti, Washingtonu, Novi Mehiki in Arizoni ni bilo socialistične kandidatske liste na glasovnici, čeprav je v teh državah dosti socialistov. Nekateri volilci so zaphovali na glasovnico ime Debsa (kot n. pr. v Arizoni), dasiravno ni to dovoljeno, toda večina oddanih socialistov je volila Christensena, ki je bil edini kandidat proti kapitalističnim strankam na glasovnici. Na drugi strani je Christensen prejel le par sto ali par tisoč glasov v mestih, kjer je bila naša stranka v volilnem boju kot priznana politična organizacija.

Iz tega je jasno, da so glasovi Farmer-Labor Party v ogromni večini socialistični glasovi, ki se najojo pristeti k totalnemu številu, katerega so volilne komisije prisodile Debsu in socialistični stranki. Zabeleženih je torej milijon in stotisoč socialističnih glasov. Ako pomislimo kako težke boje je stranka preživljala v zadnjih štirih letih, da je bila preganjana, zatirana in razcepjena v tri veje, je njen volilni uspeh naravnost velikanski.

Thomas, W. Va. — Že nekaj časa nasledujem nekako prerokanje v listu Prosveta iz tujakšnje naselbine, katero po mojem mnenju ni na mestu.

Prvi dopis je bil poslan v javnost z podpisom "Naročnik", v katerem je dopisnik kritiziral tujakšnje gospodarje prenočevališče in hranilišče.

Drugi dopis z podpisom "Eden z Dolenjskega" je pobijal kritiziranje v prvem dopisu, kar mišlim, da bi vsak naredil, ako bi ga kateri pozval, in pozivlje, da naj pride prvi dopisnik na dan z imeni prizadetih, kakor je nekoliko omenil prvi dopisnik.

Pričakovati sem, kaj bo odgovoril prvi dopisnik na zadnji dopis. Toda oglasila se je tretja oseba, namreč T. Ozredkar, ki pa zahteva nekako zadostanje, ne od "Naročnika" ampak od "Dolenjske". Tretji dopisnik namreč omenja, da se to vse tiče njega.

Toda kolikor sem pa jaz sprevidel iz tega dopisa, je bil ta dopis namenjen samo "Naročniku" in nikomur drugemu. Kolikor morem jaz razumeti vsebino dopisov, jih pač drugače tolmačim, kot pa tretji dopisnik.

Tretji dopisnik je v zmoti, ker je pisal, da hoče zadostanje od Dolenjske, ampak pojasnila bi moral zahtevati od prvega dopisnika glede kritike, katero je napisal v svojem dopisu, ker "Dolenjske" ni kritiziral razmere tujakšnjih prenočevališč in hranilišč, ampak prvi dopisnik ali "Naročnik".

Moje mnenje je pa, da potom listov ne bo dobil zadostanja ne eden ne drugi ali tretji. Vsi tedga bi jaz svetoval, da bi se sešli vsi trije dopisniki Naročnik, Dolenjske in Tony Ozredkar in se mirno dogovorili. Ako bi se pa ne mogli zediniti, imamo pa tukaj tudi mirovnega sodnika, ki deli

Scott Ray Hollow, W. Va. — Tujakšnje blatno dolino je obkrala že starša zima v vsemi nje-

nimi slabimi dobrotami Pokrila je mater zemljo z belo odejo in tako napravila to dolino še bolj pusto in dolgočasno, kot je bila že prej.

Glede delavskih razmer ne morem posebnega poročati. Grajati se jih ne izplača, hvaliti jih pa ne morem. Kajti sedaj imamo že kak dan poštince, neprostovoljne gotovo.

Ta dolina se nahaja blizu vasi "Star City", na nasprotnem bregu reke Monongahela. Od naselbine Rendl zavije cesta v dolino do naselbine Cassville, do katere je dve uri peshoda. V tej dolini je vse polno rovov in odpirajo še vedno nove. Kot se razvidi, se bo tukaj razvila še velika premogovna industrija. Kajti v zemlji v tujakšnji okolici se nahajajo ogromni skladi premoga, in nekateri pravijo, da je ta dolina najbogatejša na premogu v vseh Zdr. državah. Sedaj delajo načrte, da bodo zgradili železnico do Wheelinga, W. Va., okrog 40 milj, kjer bodo odprli še več novih premogorovov. Seveda, da bo preteklo še mnogo časa, predno se bo to vse uresničilo.

Rovi v tujakšnji okolici so večinoma vsi nujiski — razun treh. Velika neprilika tukaj je pa s stanovanji, katerih je sploh nemoogoče dobiti. Raditega tudi ne svetujem rojakom, da bi prišli sem za delom. Zgrajenih je sicer precej barak za pečlarje, ki so pa tudi vse že prenapolnjene.

Slovenecy je tukaj še precej naseljenih, ki so pa večinoma vsi pečlarji. Pred nedolгим časom smo tudi ustanovili podporno društvo pripadajoče Slovenski narodni podporni jednoti in ima številko 388, katero se prav lepo razvija in napreduje.

Posebnih zabav tukaj ni; edino takrat je veselo ko nas obišče Franjo s svojo harmoniko in takrat se snidemo in se zabavamo nekoliko časa. Obiščemo tudi naselbino Chaplin, kjer je naseljenih tudi nekaj rojakov, s katerimi se prav dobro razumemo. Za božične praznike se že sedaj pripravljamo, kje bomo praznili dolgi čas. Upam, da bomo dobro praznovali praznike.

V enem zadnjem dopisu iz Star City, W. Va., sem čital da po tej dolini vozijo osobni vlaki. Toda jaz jih še nisem videl. Kaj sta dve lokomotivi trčili, je bil za eno lokomotivo pripet samo osobni voz. Toliko v pojasnilo, da ne bo kateri mislil, da se pride v ta gradbeni s osobnim vlakom. Vsakdo mora rabiti talokovani "Stifletencug".

Vsem rojakom srečno in veselo Novo leto, listu Prosveta pa obilo novih naročnikov. — "Eden izmed puklastih."

Thomas, W. Va. — Že nekaj časa nasledujem nekako prerokanje v listu Prosveta iz tujakšnje naselbine, katero po mojem mnenju ni na mestu.

Prvi dopis je bil poslan v javnost z podpisom "Naročnik", v katerem je dopisnik kritiziral tujakšnje gospodarje prenočevališče in hranilišče.

Drugi dopis z podpisom "Eden z Dolenjskega" je pobijal kritiziranje v prvem dopisu, kar mišlim, da bi vsak naredil, ako bi ga kateri pozval, in pozivlje, da naj pride prvi dopisnik na dan z imeni prizadetih, kakor je nekoliko omenil prvi dopisnik.

Pričakovati sem, kaj bo odgovoril prvi dopisnik na zadnji dopis. Toda oglasila se je tretja oseba, namreč T. Ozredkar, ki pa zahteva nekako zadostanje, ne od "Naročnika" ampak od "Dolenjske". Tretji dopisnik namreč omenja, da se to vse tiče njega.

Toda kolikor sem pa jaz sprevidel iz tega dopisa, je bil ta dopis namenjen samo "Naročniku" in nikomur drugemu. Kolikor morem jaz razumeti vsebino dopisov, jih pač drugače tolmačim, kot pa tretji dopisnik.

Tretji dopisnik je v zmoti, ker je pisal, da hoče zadostanje od Dolenjske, ampak pojasnila bi moral zahtevati od prvega dopisnika glede kritike, katero je napisal v svojem dopisu, ker "Dolenjske" ni kritiziral razmere tujakšnjih prenočevališč in hranilišč, ampak prvi dopisnik ali "Naročnik".

Moje mnenje je pa, da potom listov ne bo dobil zadostanja ne eden ne drugi ali tretji. Vsi tedga bi jaz svetoval, da bi se sešli vsi trije dopisniki Naročnik, Dolenjske in Tony Ozredkar in se mirno dogovorili. Ako bi se pa ne mogli zediniti, imamo pa tukaj tudi mirovnega sodnika, ki deli

Luciusboro, Pa. — Ako so iz tujakšnje naselbine do zelo redki, kljub temu tujakšnje naselbina se živi in se razvija, cer smo nekako za hrbitom "elizacije", toda to nas ne moti ne ovira.

Društvo "Naprej do znanja" SNPJ se lepo razvija in vedno pristopajo novi člani k temu društvu, ki pripada največji in najbolj slovenski podporni organizaciji. Na zadnji seji so pristopili štiri novi člani. Člani so vedno bolj navdušeni za to društvo. Slovensko narodno podporno društvo sploh, in radi tega vodijo vahnno agitacijo za pridobivanje novih članov.

Na glavni letni seji so bili voljeni v društveni odbor slednji člani: Mihael Miller, predsednik; Josip Pavkovič, tajnik; Valentin Sopotnik, blagajnik; Ivo Brinjevec, zapisnikar; Alojz Metelko, vratar; Frančišek Zaboljški, obiskovalec.

Kljub veliki suši, ki je nastala zadnje leto se v prostem su še dosti dobro počutimo in bavamo. Saj se človek mora dovoljiti z vsem — ker ne more biti drugače. O premogarjih itak že znano, da se ne ustrašijo ničesar, in da je to resnica, je dokazal nek tujakšnji rojak, je sklenil, da vstopi v zakon larem. Da se pa ne pozabi ta hitro ta velevažni dan v življenju, je sklenil da se praznuje najbolj mogoče slovesno in sicer na ponedeljek po sv. Stefanu 27. decembra t. l. In kakor se si, bo še več takih "praznikov" v kratkem času. — Le tako in prej, predpust je letos kratek radi tega morajo vsi pečlarji upečarice hiteti, da ne bodo v klij ploh. — Ivan Brinjevec.

Cerkveni blagoslov neznanca vojaka. Ob priliki 50letnice trško republiko so med drugi ceremonijami pokopali tudi tlo neznanega vojaka, ki je padel v svetovni vojni. To je lepo, lepše pa je, da se je pogreb izšil z vsami cerkvenimi častmi blagoslovi. Vsekakor je zanimivo vprašanje, kako so pobožni dohovni ovtje izvedeli, da je padel "neznan vojak" katoličin in ne židovski ali turški ali ateistični veri.

Leposlovno-manstvena knjižnica Slovenske narodne podporne jednote (Književna matca) pravkar izdala prvi dve knjigi: "Za jabolko". Spisal Ivan Mlek. Socialna povest iz življenja slovenskih delavcev v Ameriki, pokazuje težke posledice suspediranega zakona in mazaške zdravljenja spolnih boleznih. Rečnična slika gnilih družabnih razmer. — Knjiga je trdo vezana fine platnice, ima 304 strani in stane s poštnino vred \$1.75.

"Zakaj blagosloviti?" Spisal Howard Moore, prevlel J. M. P. Ljudska manstvena razprava o razvojni življenju in človeku in poučljajna finančna in duševnega razvoja pri slehernem posamezniku. Ta knjiga je ključ do mnogih tajnosti in pojasnjuje razne in stinkte, ki jih vidimo vsak dan pri otrocih. Knjiga ima 12 slik, 1 trdo vezana, šteje 86 strani in stane s poštnino vred \$1.50.

Kdorkar naroči obznan obe gornji knjigi, je dobil za tri dolary poštnine preste. — Z naročbo pošlasi denar po Money Order, čeku ali v gotovini v registriranem pisnu.

Kdor ljubi dobro, podučno življenje, naj takoj naroči obe knjigi in ne bo mu žal.

Vsa naročila prejema tajnik Leposlovno-manstvene knjižnice S. N. P. J.

Frank Ald. 2124 So. Crawford Ave. Chicago, Ill.

(Adv.)

DOPISI.

Gerard, Kans. — V nekaterih listih sem opazil dopise, v katerih so hoteli nekateri rojaki kritizirati American Yugoslav Commercial Board Lt. in imeli pred sodke glede pošiljave raznega blaga pod nadzorstvom te korporacije, (in jih imajo še). Opazil pa še nisem, da bi se kdo oglasil in pojasnil tem kritikom, da so v nepravem. Vsi tedga sem sklenil nekoliko o celi stvari poročati.

Veliki večini rojakov je gotovo znano, kako velike ovire je imela korporacija American Yugoslav Commercial Board Lt. s to pošiljativjo in da je naletela na ovire na vseh straneh. Toda kljub temu je pošiljatev prišla srečno v staro domovino in bila ista tudi razdeljena tako, da je vsak dobil svoje. Tudi jaz sem postal en za boje raznovrstnih stvari v staro domovino moji ženi in otrokom. Pred kratkim sem pa dobil pismo od moje žene, v katerem mi poroča da je dobila zaboj in sicer popolnoma nepoškodovan in stvari v popolnem redu. Bila je zelo vesela in kakor mi je sporočila, bi morala plačati najmanj osem tisoč kron, ako bi hotela te stvari tam kupiti.

Vsi tedga sem omenjeni korporaciji najbiskreneje zahvaljujem za njeno delo in izjavljam, da je vredna vsega zaupanja. Žena in otroci v starem kraju so zelo hvaležni in jaz tukaj v Ameriki tudi. — Joe Zalaznik.

Scott Ray Hollow, W. Va. — Tujakšnje blatno dolino je obkrala že starša zima v vsemi nje-

Knjige! Knjige!

Leposlovno-manstvena knjižnica Slovenske narodne podporne jednote (Književna matca) pravkar izdala prvi dve knjigi: "Za jabolko". Spisal Ivan Mlek. Socialna povest iz življenja slovenskih delavcev v Ameriki, pokazuje težke posledice suspediranega zakona in mazaške zdravljenja spolnih boleznih. Rečnična slika gnilih družabnih razmer. — Knjiga je trdo vezana fine platnice, ima 304 strani in stane s poštnino vred \$1.75.

"Zakaj blagosloviti?" Spisal Howard Moore, prevlel J. M. P. Ljudska manstvena razprava o razvojni življenju in človeku in poučljajna finančna in duševnega razvoja pri slehernem posamezniku. Ta knjiga je ključ do mnogih tajnosti in pojasnjuje razne in stinkte, ki jih vidimo vsak dan pri otrocih. Knjiga ima 12 slik, 1 trdo vezana, šteje 86 strani in stane s poštnino vred \$1.50.

Kdorkar naroči obznan obe gornji knjigi, je dobil za tri dolary poštnine preste. — Z naročbo pošlasi denar po Money Order, čeku ali v gotovini v registriranem pisnu.

Kdor ljubi dobro, podučno življenje, naj takoj naroči obe knjigi in ne bo mu žal.

Vsa naročila prejema tajnik Leposlovno-manstvene knjižnice S. N. P. J.

Frank Ald. 2124 So. Crawford Ave. Chicago, Ill.

(Adv.)

Ameriške vesti.

DRAGULJAR NJEGOVI U-MORJEN V NJEGOVI PRODAJALNI.

Chicago, Ill. — Ko je Paul J. Lomborg sedel sam v svoji draguljarni, sta vstopila ob 6:45 zvečer dva bandita v draguljarno. Kmalu je bilo slišati tri strela. Prihitela je Lomborgova sestra v prodajalno in našla je svojega brata smrtno ranjenega ležati na tleh. Poleg njega je ležal njegov samokres, iz katerega sta bila odana dva strela. Na glavi je imel Lomborg majhno prasko in policija sodi, da ga je eden bandit udaril s samokresom po glavi, drugi je pa oddal strel v njegovo glavo, ko se je opotekel po udarcu. Ena krogla iz Lomborgovega samokresa je prebila šipo v razluženem oknu, druge krogle pa policija ni našla in zaradi tega sodi, da je eden tolovaj ranjen. Takoj po oddanih streljih je prihitel na pomoč Arnold Naehterick, ki se je nahajal v Ferrerjevih brivnici in sledil je nekaj časa banditoma, ki sta se pa izgubila v veliki gneči. Lomborga so prepeljali v bolnišnico, kjer je dve uri kasneje umrl.

ZAMOREC JE OB PRAVEM ČASU OBRNIL HRBET BODIVJANIM LJUDEM.

Fincastle, Pa. — Prijeli so zamorec Edmund Thompsona, obteženega, da je streljal v skupino belopoltnih dečkov in ranil nekoga dečka. Okoli deputija Caldwellella se je zbrala takoj večja skupina ljudi. Nekaterim so se že svetile oči divjega veselja, ker so upali, da se priredi avtodafe. To veselje jim je pa skazil neki sirovež, ki je mislil, da ima sam pravico ubiti zamorec. Oddal je strel na zamorec z besedami: "Če ga ne linčate hitro, ga linčam sam." Med cestno drhaljo, ki je šla do sto glav in je kazala velik pogum napram enemu zamorec, je nastala panika. To zmešnjavo je porabil zamorec. Skočil je kot jelen in prdno so se linčarji zavedli, kaj se je pravzaprav zgodilo, je zamorec izginil v temi.

DENARNI TRG.

Vrednost denarja po kvotaciji "Trgovske posojilne in hranilne kompanije" za črke na \$25,000 ali več pri izmenjavi med bankami.

Table with exchange rates for various countries like Paris, Antwerp, Avila, etc.

POGURNA ŽENA.

Evansville, Ill. — Mrs. I. M. Allen je bila ponoči sama doma. Slišala je ropot nekje v bližini in oborožila se je s samokresom, da pogleda, kaj se godi. Videla je, kako so trije vlomilci vleteli v klet. Nastavila je samokres proti vratom in sprožila. Slišati je bilo bolestni klic, naker so bandite ravno tako hitro zapustili klet po tistem potu, po katerem so prišli vanjo.

RAZSTRELA SMOODNIŠTICE; MNOGO MRTVIH.

Wilkesbarre, Pa. — V sredo zjutraj je bila velika razstrelba v tukajšnjih Dupontovih smodnišnicah. Tri mrtve delavce so že izvlekli iz razvalin in petnajst je ranjenih. Okrog dvajset delavcev se še pogreša.

PODJETNIŠKA OFENZIVA PROTI DELAVOM SE TRAJA.

Fall River, Mass. — Tukajšnji tekstilni baroni, organizirani v "Fall River Cotton Manufacturers Association," so naznanili, da

s 3. januarjem znižajo mezdo za 22 1/2 odstotkov. Prizadetih je pet in trideset tisoč delavcev.

Delavci bodo obdrževali še v tem tednu shode, da napravijo zaključke napram tej nesramni podjetniški potezi.

Podjetniki so se seveda pripravili za to potezo. Nekaj tovarn so zaprli v drugih pa delali z omejenim časom. Zdaj upajo, da so toliko izstradali delavce, da lahko pridejo odprto na dan s svojimi nameni.

Boston, Mass. — Krojaški podjetniki želo posnemati njih tovarise — dobičkarke tekstilne barone. Pounudili so krojaškim delavcem 22 1/2 odstotno znižanje mezde in da se uvede zopet delo od kosa.

Organizacija krojaških delavcev je odgovorila na to dobičkarško nesramnost z izjavo, v kateri pravi, da je namen krojaških podjetnikov oropati krojaške delavce za vse pridobitve, ki so jih z velikim trudom priporili v večletnem boju.

ZIVLJO; ZENITEV SE BO TUDI PODRAŽILA.

Chicago, Ill. — Okrajni klerk Sweitzer priporoča, da se ženitvena licenca podraži na tri dolarje; zdaj stane dolar in pol. Sweitzer pravi, da "kdor je tako neumen, da se ženi, bo rad plačal vsako svoto za licenco." Dalje je rekel, da mora ženitvena licenca stati vsaj toliko kot pasja licenca že zaradi časti!

PLINSKA DRUŽBA ŽELI RAZBITI DELAVSKO ORGANIZACIJO.

Chicago, Ill. — Pri plinski družbi je zaposlenih okoli pet tisoč delavcev. Okoli tri tisoč teh delavcev je organiziranih in kompanija se boji, da se tudi drugi delavci pridružijo organizaciji. S silo se kompanija ne upa razbiti delavske organizacije, ker je zelo slabo zapisana pri konzumentih, zaradi tega se je poslužila zvijače, da doseže svoj namen. Predložila je delavcem načrt, da se pridružijo kompanijski organizaciji, ki je sestavljena takole: Departmentni skupni sveti. Vsak department ima svoj svet. Splošni svet. V tem svetu so zastopani vsi departmenti. Izredni sveti, v katerih sta po potrebi zastopana dva ali več svetov. V vsakem svetu ima kompanija polovico zastopnikov, drugo polovico pa delavci. Če ni sporazuma, se stvar predloži razsodišču. Tako organizacijo so dozdej ufedle v svojih tovarnah kompanije, ki so nasprotne pravi delavski organizaciji.

BELOKOŽEC LINČAN V TEKSASU.

Fort Worth, Tex. — Belokožec Tom Wleekry, ki je bil obtožen, da je ubil policajca, je bil v sredo ponoči linčan. Drhal ga je vzela iz ječe in obesila na drevesu. Ko je bil že mrtev, je drhal streljal v njegovo truplo.

MACSWINEYEVO VDOVA POVAJLJENA V CHICAGO.

Chicago, Ill. — Mestni svet je soglasno pozval župana Thompsona, da povabi Muriel MacSwineyev, vdovo znanega korškega župana iz Irske, in miss Mary MacSwineyev, sestro istega, v Chicago. Obe se mudita v Združenih državah.

24 RUSKIH KOMUNISTOV DEPORTIRANIH.

New York, N. Y. — V četrtek je bilo deportiranih 24 ruskih komunistov iz Amerike. Poslanei so

PRISELJEVANJE V AMERIKO PREPOVEDANO

Ameriški konsulat v Evropi ne bodo imeli pravice izdajati dovoljenja v Ameriko po 4. marca, 1921.

MATIJA SKENDER.

javni notar za Ameriko in stari kraj, 5227 Butler Street, Pittsburgh, Pa. Siskarta in Trst v New York stanu 225.00.

bili na parniku "Imperatorju," ki je odplul v Anglijo in tam jih premestijo na drugi parnik, ki pojde proti Rusiji.

300 milijonov v ruskem zlatu deponiranih za trgovino z Ameriko.

Washington, 2. dec. — Državni department je informiran, da je ruska sovjetska vlada deponirala v banke v Kopenhagnu 200 milijonov dolarjev v zlatu za začetek trgovine z Združenimi državami.

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja Jakob Jerman, doma iz vasi Rožane pri Cernomlju, Slovenija. Pred kratkim je bil v Pueblo, Colo. Spročiti mu imam zelo važne stvari iz stare domovine. Uljudno prosim cenjene rojake, da mi sporočijo njegov naslov, ako bo pa sam čital ta oglas, naj se nemudoma prijavi na naslov: Jaha Geriš, P. O. Box 271, Chisholm, Minn. Dec. 22, 23, 24.

RADA BI IZVEDELA

za mojo sestro TEREZIO BURJA, doma iz vasi Mevole pri Kamniku. Pred šestimi leti je bivala v državi Minnesota, v Eyeletnu. Ako bo čitala ta oglas, jo uljudno prosim, da se mi javi. Cenjene čitatelje prosim, da jo opozorijo na ta oglas. Moj naslov je: Apolonija Burja, 703 West 5th Street, Johnston City, Ill. Dec. 22, 23, 24.

Edini starokrajski SLOVENSKI ZDRAVNIK v Pennsylvaniji Dr. M. Milojevič

CUNARD ANCHOR LINE PARNIK "CALABRIA" odpluje dne 29. decembra v Dubrovnik in Trst.

VOJNA JE PRENEHALA! HENRY C. ZARO, BANKIR, naznanja vsem rojakom, da je vojna z Italijo končana.

HENRY C. ZARO, 39 COOPER SQUARE, NEW YORK, N. Y.

FRENCH LINE FRANCOŠKA ČRTA "COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE". PARNIK "NIAGARA" odpluje v sredo Jan. 5, 1921.

DR. JOS. V. GRAHER ZDRAVNIK Uradne ure so: 10:00 ajutra do 2:30 popoldne. 543 E. Ohio Street Telefon Cedar 2388 N. S. PITTSBURGH, PA.

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE Velika zaloga na in stalno Wm. Sitter Co. 5906 St. Clair St. Cleveland, Ohio

Slovenska Narodna Podporna Jednota Ustanovljena 9. aprila 1904. GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. Izvrševalni odbor. UPRAVNI ODSEK. Predsednik Vincenc Calhkar, podpredsednik Anton Hrazar, Bon. 146, Cannsburg, Pa.

KAKO SE UČITI ANGLEŠKO. Vzemite v roke angleško knjigo ali časopis, beležnico (note book) in Angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil dr. Kern.

SAECEN BOZIC TELEGRAM DENAR EMIL KISS, Bankir 133 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.

Ali ste izvršili svoje dolžnost? Ne pozabite, da pri nas ni bil še nihče prevaran. Naša postreba je vedno med najboljšimi. Pri pošiljanju vašega denarja se vedno poslužite naše trdke. Vam gotovo ne bode nikdar žal, ker naše cene so najnižje in isplačamo v domovini v najkrajšem času, kar vam tudi dokazamo s potrdilnim podpisom prejemnika.

Inozemstvo.

Sesedanje gorovja v južni Ameriki.

Loncoche, Chili, 2. dec. — Potres dne 8. in 9. decembra v Čilu in Argentini je bil posledica največjega naravnega fenomena, kakršnega še ni videl svet mnogo let. Potres je bil zaradi tega, ker se je sesedlo gorovje Antes na dolgi črti. To je povzročilo tudi blijuvanje dveh ognjenikov. Najvišji vrhovi Antes so se znižali povprečno 160 čevljev.

Središče sesedanja je bilo na obeh straneh reke Granure. (Kilina 39.20, dolžina 71.47). Površina v obsegu več štirijajskih milj doline se je znižala od enega do treh čevljev. Drevesa niso bila poškodovana, toda hiše so se podrele. (Gora, dve milj dolga, ki se nahaja med rekama Lafenco in Palhuin, se je pogreznila petdeset jardov in zdaj je mogoče videti gorske vrhove na drugi strani, katere je prej zakrivala omenjena gora. Reka Granura je bila prej zelo deroča in je tekla med visokimi bregoma, toda zdaj je višina bregov tik vodne površine in reka teče zelo počasi. Eden pritok reke je padel 15 čevljev. Prebivalci pravijo, da se je najmanj petnajst gora tako znižalo, da je lahko videti druge gore za njimi, ki prej niso bile vidne.

Reka Turbio, ki je bila pet milj dolga in 300 čevljev široka, je popolnoma izginila s površja zemlje in je pustila prazno strugo; do danes še niso našli sledi za njo. Ta fenomen se je izvršil med silovitim podzemeljskim bučanjem in blijuvanjem vulkanov Vilarike in Laime, ki sta bruhala lavo pet dni.

Najhujši potres je bil 8. decembra. Sunek je bil vertikalčen, tako da je vrzel lesene bajte v zrak, obenem je pa bilo silšati bobnenje, kakor da prihaja vlak. Istovrstno so se oglašile v smeri od omenjenih ognjenikov grozne razstrelbe in poki, kot da bi kdo streljal iz največjih topov. Kanoada je trajala več minut in kmalu potem so švigili iz žrel vulkanov tisoč čevljev visoki stolpi

živobarvnega plamena. Ta pojav se je izvršil ravno o polnoči in vsled tega so bili prizori strašno-divni, obenem pa polni groze za priprioste domačine, ki so mrli strahu.

Živiljske izgube niso velike, in sicer zato ne, ker je prizadeta pokrajina k sreči redko naseljena in bivališča so lesena. Zemlja se še vedno trese in prebivalci beže na vse strani.

Bavarski ekskrjal zapustil Švico.

Bern, Švica, 23. dec. — Švica je izgubila drugega eksmonarha. Bivši bavarski kralj Ludvig je odpotoval domov na Bavarsko, kjer mu je sedanja klerikalna vlada dovolila, da se nastani v svojem starem gradu Wildenwartu.

Kolera med Vranglovimi begunci.

Carigrad, 23. dec. — Med ruskimi begunci s Krima je izbruhnila kolera. Na stotine oseb je zbolelo in mnogo je že mrtvih.

Rusi osvojili trgovino v Anatoliji.

Carigrad, 23. dec. — Ruski so vjeti so osvojili vso trgovino v Anatoliji. V Carigradu je nastala trgovska kriza, ker je prenehal vsa uvoz iz Anatolije.

Potres usmrtil 2000 oseb na Kitajskem.

Šangaj, 23. dec. — Strašni potres je večeraj uničil okrožje Pingliang v provinci Kansu na Kitajskem. Okrog dvestisoč oseb je mrtvih. Vsa mesta so v razvalinah. V devetih urah se je pojavilo 22 sunkov in zemlja se še vedno trese.

Z irske fronte.

London, 23. dec. — 150 črnorujavev se je izkrcalo z bojne ladje v Brandyju. Vojaški policisti so po izkrcanju rekvirirali polslopje, v katerem so bile nastanjene nune in šolski otroci. Nune z otroci vred so bile vržene na cesto.

V Kilrushu je bil ustreljen neki sinfajnovce, ki je hotel pobegniti iz ujetništva.

Dublin, 23. dec. — Vojaške čete so okupirale mestno hišo na povelje generala Boyda, čeprav je

mestni svet odklonil zahtevo za okupacijo. Mestna hiša je zdaj zastražena in zabarikadirana z žaklji a peskom.

Nadškof Clune je odpotoval v London, kjer obišče Lloyda Georgea v svrhu premirja na Irskem.

Vihar v francoski zbornici zaradi boljšeizuma.

Pariz, 23. dec. — V nižji zbornici je večeraj prišlo do pretepa in seja je bila suspendirana nekaj časa. Na dnevnem redu je bila vladna rezolucija, ki se tiče potlačanja boljšeizvske propagande v Franciji. Nazadnjiaki so očitali vladi, da popuška napram revolucionarjem, dočim so socialisti v družbi z liberalnejšimi elementi napadli ministre zaradi nameravanega tiranskega nastopa proti delavskim organizacijam. Pri glasovanju se je zgodil izredni slučaj, da je bilo enako število glasov, 279 in 279 za vlado in proti vladi. Že je izgledalo, da vlada pade, ko je več poslancev izjavilo, da spremene glasove, ako vlada popravi nekatere točke v rezoluciji. To se je zgodilo in zbornica je potem podprla vlado s 348 glasovi proti 156.

"Miru ne lige ne bo brez Amerike." — Lloyd George.

London, 23. dec. — Ministrski predsednik Lloyd George je večeraj dejal na banketu, ki je bil prirejen na čast Britskim delegatom, kateri so se vrnili iz skupščine lige narodov v Ženevi, da lige niti svetovnega miru ne bo toliko časa, dokler Združene države ne pristopijo zraven. Rekel je, da skupščina ni storila ničesar za razoboroženje in to je tudi nemogoče, dokler bo Amerika konkurirala z drugimi vesilami v graditvi bojnih ladij.

Konflikt med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Pariz, 23. dec. — Poročevalce "Tempa" javlja iz Sofije, da je Bolgarija prenehala pošiljati premog v Jugoslavijo in Srbi so vsled tega ustavili vse vlake, ki vozijo v Bolgarijo. Bolgari morajo dejati premog Jugoslaviji po določbah mirovne pogodbe.

FARME NA PRODAJ.

Lastujem več tisoč akrov zemlje, ki je vaa v ravnini, večinoma je izsekana gozd, deloma je čisto. Zemlja je najfinejše vrste Mississippi Delta, brez vsakih pvpodni, Corning, le 8 milj od mesta Corning, le 8 milj po mestom Naylor, Mo. Prodal sem 5000 akrov in več in sicer tudi na lahka odplačila. Imam nekaj kmetij na prodaj tudi v okolici Naylor, Mo., kjer so naseljeni Slovenci že zadnjih 12 let, tu so izvrstne kmetije za mlekarstvo in vinogradi, itd. Pišite, kaj bi vi radi imeli. Moj naslov je: Frank Gram, P. O. Naylor, Mo. (Adv.)

ALI STE PRIPRAVILI ZABOJ?

Naša prihodnja pošiljatev gre 15. januarja 1921. Rojaki, ne pozabite vsakih svojcev v domovini, pošljite jim potrebno obleko, obutev in živež. Teža zabojev do 100 funtov stane za vozino 15c od funta. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na tvrdko.

STRUKEL & HORRAK

European Trading & Export Company, 22—Ninth Ave., New York, N.Y.

Slabotni možje in žene.

Vsi, ki so slabega zdravja, zmušeni in oslabljeni, ne morejo spati, nimajo veselja do dela, bi se naj poslužili zdravila po imenu Nuga Tona. Nuga Tona vas naredi močne zdrave in čvrste. To zdravilo prebne stropene plase iz vašega sistema in vas naredi svežega moča ali ženo. Nuga Tona vam privede slast do jedi, je dobro zdravilo za želodec proti zapeki vžiganju, slabu želodu in kislini, pečenju, blijuvanju, slabem okusu, za belj žalik, zgrubo energije in ambiciji, ter proti vsem drugim nerodnostim. Izredite ta oglaš, nesite ga seboj v lekarno in naročite si steklenico Nuga Tona, vsiljavite nekaj dni to zdravilo in ako ne bodeste zadovoljni s njega uspehom, vrzite ostali del in steklenico lekararju, ki vam vrne vaš denar.

Druggists: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Laboratory, 637 So. Dearborn St., Chicago. Absolutely guaranteed. Retail price \$1.00. (Adv.)

Za božične praznike.

Božični prazniki se bližajo. V tem času bote ali nebote bolj gosto mislino na svoje ljudi onkraj oceana.

FOTOVANJE V STARI KRAJ. Ako ste namenjeni potovati v star kraj in obhajati praznike v krogu svojih dragih, potem je sedaj čas da se odločite za odhod in si preskrbite parnik in drugo. Za ta slučaj Vam naša tvrdka nudi točno in pošteno postrežbo. Najboljše prianosti na raspolago so:

PARNIKI ZA TRST: 10. nov. Fannonia, — 18. nov. Belvedere, — 26. dec. Argentina in 23. dec. President Wilson. To so vsi parniki, ki grede direktno na Trst. (Ako pa hočete iti na Genova in potem vlakom na Trst, — kar Vam razne firme neodkrito ponujajo, — Vam pa tudi mi lahko postrežemo.) Pišite po vsaki red.

PARNIKI NA HAVRE IN CHERBURG: 11. nov. Imperator, — 18. nov. La Lorraine, — 20. nov. La Touraine, — 23. nov. Aquitania, — 26. nov. Garonia, — 27. nov. La Savoie, — 1. dec. La Franco, — 8. dec. Rochambeau, — 9. dec. Imperator, — 9. dec. Saksonia, — 14. dec. La Lorraine, — 14. dec. Aquitania.

IZ STAREGA KRAJA je že prišlo na stotine potnikov — bratov, sester, otrok, starišev, nevest, prijateljev itd., za katere je naša tvrdka napravila potrebne listine in jim poslala, osiroma preskrbel karte. Številna zahvalna pisma pričajo, da naša tvrdka stori za potnike toliko, kolikor se sploh da storiti. — Mnogi rojaki kupijo v svojem kraju karte za svoje sorodnike, a ko isti pridejo v New York in imajo sitnosti na Ellis Islandu, pa nas prosijo za pomoč. Treba je da na to vnaprej mislite in si tako prihranite nepotrebne sitnosti in stroške. Ako ste toraj namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, potem je Vam in Vašemu potniku v korist, da naši tvrdki poveste tozadnevne posele.

POŠILJANJE DENARJA. Že od nekdanj pošiljajo ameriki denar jaki svojem v stari kraj denarna darila za praznike, v tem več meri pa bodo to storili sedaj, ko je v starem kraju potreba toliko večja. Tudi v tem slučaju Vam more biti naša tvrdka na raspolag. Naše cene so vedno med najnižjimi in tudi v točnosti na zaost, naša tvrdka med najtočnejšimi.

Za nadaljna pojasnila pišite na: **LEO ZAKRAJŠEK, 70—9th Ave., New York City, N. Y.**

Pramislite dobro, komu boste izročili denar za pošiljatev v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in glorabe, enak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakot bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane preke starim izkušnim in premožnim tvrdkam; kako bo pa mal neizkušnim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je vliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatev se sedanji čas po novi zvezi in na način primerno sedanjim razmerah v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Josip Kostanjevec: NA SOLNČNIH TLEH. POVEST.

(Nadaljevanje).

"Delate se preskromnega. S tistimi morate govoriti vi, gospod Podlipnik. Naj bo torej jasno med nama. Jag sem se sicer odpovedal kandidaturi protovoljno. Ne silili bi več v to mešanico in bi živel sedaj popolnoma mirno in zadovoljno, da me niso iz tega miru pregnali drugi. Moji prijatelji in privrženci me hočejo namreč voliti tudi proti moji volji. Lahko razumete, da se takšnemu zaupanju ne morem protiviti, in zato sem pripravljen, da se vdam. Potrpite še nekoliko, predu mi odgovorite, da vam razjasnim svoje poštene namene. Ako bom jaz izvoljen, se hočem postaviti predvsem na Slovencev prijazno stališče. Za tistih par glasov, ki mi jih naklonite, dobite visoko odškodnino. Z vsa vrnemo bom delal na to, da se vam priznajo takoj nekatere najnujnejše pravice, da se ublažijo nasprotstva med vašim in našim življenjem. Zakaj treba je upoštevati, da živimo drug poleg drugega in da je mir med nami predpogoj vsakega napredka. Vi se smehljate, gospod Podlipnik. Ali dvomite nad resnostjo mojih besed?"

"Vi ste sami, gospod šef, sami v tako velikem zboru naših najzagrizenejših nasprotnikov in ostali bi osamljeni in glas vpijočega v puščavi, ako bihoteli uveljaviti med njimi to, kar mi pravite. In sedeli bi med njimi tudi eno samo dobo, zakaj potem bi vas odstranili. Sredstev imajo dovolj in sami jih poznate. Poleg vsega pa, oprostite mojo odkritosrčnost, gospod šef, so vsi sedanji namori še premladi, nastali so čez noč in nihče, niti vaša beseda nam ne more jamčiti, da se v vas utrdijo, tudi ako bi vas sedaj napolujevala resna volja. Predolgo ste ostali zakrknjeni do Slovencev, predolgo ste soglašali z neodpustnimi zatiranjem od strani naših najljutejših sovražnikov. Nihče izmed nas ne bi mogel verovati v vaše nenadno izpreobrnjenje. In iz tega lahko sklepate na moj odgovor."

Podlipnik je govoril sedaj hitro in odločno. Izgubila je bila hipoma vsaka obzirnost do hinave, pred njim sedečega.

Burlatti je rdel in bledel, z nadnaravno silo se je premagoval.

"Torej nočete?" je vprašal skoro sikaječ.

"Ne," je odgovoril Podlipnik in vstal. "Ako bi hoteli mi katezagakoli izmed vas podpirati, bi morali imeti vse drugično jamstvo. Vi ne poznate pravice in ne priznavate upravičenih najmanjših zahtev našega naroda. Da dajete našim ljudem zasluge, vpijete, a brez njih rok bi ne bilo vašega obstanka in ali je plesniva skorja, in še ta zaslužena s krvjo in z žolcem,

ali je ta skorja že vse, kar naj zasluži narod, pošten in inteligenten, delaven in šilav, celo v svoji nevednosti kulturen? Ali je to vse, vas vprašam? Ali ne potrebujete tudi kruha omike in vzgoje, ki mu ga odtegujete dosledno in strastno. Bojite se te omike, ker bi vam takoj zrastle čez glavo, ker bi čez par let postavila na laž vso vašo tisočletno kulturo. Zato vpijete in odklanjate blazno vsako trohico novega življenja. In za to naj bi vam šli mi na roko, da bi podpirali laž in nadutost, da bi s tem pomagali gaziti pravice, po vseh božjih in človeških postavah nam pripadajoče? Izpreminjajo se že časi in izpremenili se bodo korenito, preden se boste zavedali. Pomagati si hočemo z lastno močjo!

Podlipnik se je razvnel nevede in nehoti. Privrelo je vse na dan, kar se je kopičilo že dolgo v njegovem srcu, in tu ni razmišljal ali ob pravi priliki ali nepriliki. Ves hripav je bil, a zraven se je smehljaj, kakor bi mu bilo nadvse udobno okoli srea.

Burlatti ni veroval lastnim ušesom. Začuden je poslušal ognjeviti izbruh prokipevajoče duše. Takšno so torej ti ljudje? In celo ta si upa tako daleč, ko ve, da je samo sluga. Kakšni morajo biti šele drugi, samostojni in neodvisni! Nenadno se ga obšle te misli in ob njih je za hipce pozabil nase. Podlipnik je zrastle v njegovih očeh in zadel se mu je nekako enakovreden in podvojila se je v njem želja, da bi ga pridobil zase.

"To so utopije", je dejal povsem mirno, "in nepotrebno in brezsmotreno je vaše razburjenje. Nikdar ne boste gospodarili na teh tleh, nikdar ne bo vaša niti golida velike Adrije! Za to bodo razen nas skrbeli še drugi, ki smo jim potrebni kakor ribi voda. Vaša moč bi pomenila propast velike ideje, ki se je ukoreninila med nami, ki je rastle z nami in ki se poganja brstje in cvetje in gre v plod, odkar ste se začeli božjastno gibati vi. Zato se mora vaša aroganca zadušiti v kali. Ubite se vas mora, dragi gospod Podlipnik. In za vas bi mi bilo žal, ki imate toliko samoniklne sile. Pristopite k nam, češar si poželi vaše sree, vam damo, kar..."

Podlipnik ga je prekinil. Ni se več smehljaj, resno je bilo njegovo obličje.

"Kaj ste torej lagali, gospod šef? Prej, ko ste objubovali Slovencev njih pravice, ali sedaj, ko ste izdali ves svoj blazni strah in strah svoje klike žalostne postave. Oj, kako ste majicni in pritlikavi in nelegitimi! Nad takšne ljudi ne pojdemo mi s kanoni, z mokro emujo jih ostrcemo in razkropili se bodo kakor koblice. Preden se zaveste, nastopimo mi vašo dedščino. Ta svetla in solnčna tla bodo last naših otrok."

V tem so začeli prihajati v kontoar uradniki. Burlatti je otrpnil presenečenja, nobena beseda ni mogla več iz njegovih ust. Zamahnil je samo z roko in odpustil Podlipnika.

S ponosno povzdignjeno glavo je stopal ta čez dvorišče. Tu se je areal z Demirosejem.

(Dalje prihodnjik.)

TEKOM TREH TEDNOV

se izplačujejo denarne pošiljatev v stari domovini poslane po

SLAVONIC IMMIGRANT BANK,

ki je pod neposredno kontrolo bančnega ministrstva države New York.

Kdor z našim posredovanjem pošlje denar svojem v staro domovino ga izplačamo naslovníku v teku treh tednov. Po nam poslani denar se izplačuje v nakazanem znesku brez kakšnega odbitka za kakršnekoli stroške. Obstoje sicer Banke ki računajo stroške za pošiljanje pošiljalcu in prejemniku, a mi ne računamo nobenih stroškov za to. Cene, ki Vam jih nudimo v jugoslovanskih kronah ali dinarjih izplačujemo v celoti in ne računamo za to nobenih stroškov.

Naša Banka je Državna Banka s vplačanim kapitalom od 100.000.00 dolarjev in vplačanim rezervnim fondom od 30.000.00 dol. in ta cel kapital in rezervni fond je poroštvo za gotovo in točno izplačilo poslanega denarja v starem kraju v teku treh tednov. Vsa izplačevanja denarja v Jugoslaviji nadzoruje osebno naš tam nahajajoči se glavni blagajnik g. Pavlovič.

Razun najhitrejšega in najtočnejšega pošiljanja denarja prodajamo

PREVOZNE LISTKE ZA VSE PARNIKE

preko Atlantskega oceana, Sredozemskega morja. Neposredni smo zastopniki vseh parniških društev in pri nas lahko dobite najboljši prostor na parniku, ako nam to za časa naznanite.

Dobivamo potnike iz starega kraja v Ameriko in vam dajemo vsa navodila za to brezplačno.

Pripravljamo potnikom pase (potna dovoljenja) za stari kraj in pomagamo dobiti vse druge k temu potrebne spise.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street, New York, N. Y.